

---

openSUSE 13.1 laidos pastabos

Version: 13.1.9 (2013-12-09)

Autorin#s teis#s © 2001 Linas Spraunius, 2004 Andrius Štikonas <stikonas@gmail.com>, 2006, 2008 Mindaugas Baranauskas, 2009, 2010, 2013. Jonas Gocentas

Autorin#s teis#s © 2013 SUSE LLC.

Leidžiama kopijuoti, platinti ir/arba keisti š# dokument# GNU laisvosios dokumentacijos licencijos, 1.2 ar bet kurios v#lesn#s versijos, paskelbtos Laisvos Programin#s #rangos Fondo (Free Software Foundation), s#lygomis; joki# pakeist# skyri#, joki# tekst# priekyje ir joki# tekst# gale. Licencijos kopija #traukta kaip rinkmena fd1.txt.

1. #vairenyb#s	2
2. Diegimas	2
2.1. Išsami informacija apie diegim#	2
3. Bendra	2
3.1. openSUSE dokumentacija	2
3.2. Atsisakyta kai kuri# YaST moduli#	2
3.3. EFI—Unifikuota išple#iama programin#s aparatin#s #rangos s#saja	3
3.4. EFI, GPT ir MS-DOS skaidiniai	3
3.5. Paleidimas, kai #galinta saugaus paleidimo veikseną	3
3.6. Adobe Reader (acoread) ir kitos PDF skaitytuv#s	3
4. Sistemos naujovinis	4
4.1. Atnaujinant su Zypper (dup), reikia išvalyti /etc/fstab	4
4.2. Pašalintas SYSLOG_DAEMON kintamasis	4
4.3. Besidubliuojan#ios tinklo s#sajos	4
5. Technin#s detal#s	4
5.1. Ruošiama grafika su KMS (Branduolio Veiksenos Parinktys)	4
5.2. Garbage on the Screen During Installation with the Nouveau Driver	5
5.3. Samba 4.1	5
5.4. Postfix konfig#ravimas	5
5.5. xinetd: rašymas # sistemos žurnal#	5
5.6. Apache 2.4	6
5.7. tomcat: rašymas # sistemos žurnal#	6
5.8. Darktable: Refreshing Cache Files Needed	6
5.9. Locate: Replacing findutils-locate by mlocate	6
5.10. KDE ir Bluetooth	6
5.11. AppArmor ir leidim# nustatymai	6
5.12. Skype	7
5.13. AutoYaST	7

Jei senesn# sistemos versij# naujovinate iki šios openSUSE laidos, ankstesni# laidos informacij# ieškokite #ia: http://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes

Laidos pastabos apr#pia šias sritis:

- Skyrius 1, „#vairenyb#s“: Šie #rašai #terpti automatiškai iš pageidaujam# savybi# tvarkymo sistemos „openFATE“ (<http://features.opensuse.org>).

N#ra informacijos

- Skyrius 2, „Diegimas“: skaitykite, jei ketinate diegti nuo nulio.

- Skyrius 3, „Bendra“: informacija, kuri# visi tur#t# perskaityti.
- Skyrius 4, „Sistemos naujovinis“: klausimai, susij# su ankstesn#s versijos naujoviniu iki šios openSUSE versijos.
- Skyrius 5, „Technin#s detal#s“: šioje dalyje techniniai pakeitimai ir patobulinimai, skirti patyrusiam naudotojui.

1. #vairenyb#s

N#ra informacijos

2. Diegimas

2.1. Išsami informacija apie diegim#

Išsamesn#s informacijos apie diegim# ieškokite Skyrius 3.1, „openSUSE dokumentacija“.

3. Bendra

3.1. openSUSE dokumentacija

Pradžiamokslyje rasite diegimo instrukcijas, KDE ir GNOME darbalauki# bei LibreOffice raštin#s program# rinkinio trumpus aprašymus. Taip pat palie#iamos svarbiausios administravimo temos, pvz., išskleidimas ir programin#s #rangos tvarkymas, #vadas # bash apvalkal#.

#dieg# opensuse-manuals_\$LANG, dokumentacij# rasite /usr/share/doc/manual/opensuse-startup_\$LANG. Ji prieinama ir saityne adresu <http://doc.opensuse.org>.

3.2. Atsisakyta kai kuri# YaST moduli#

Kai kurie YaST moduliai paseno ir pastaruoju metu b#davo retai naudojami:

- AUTOFS (yast2-autofs)
- DBUS kleintas (yast2-dbus-client)
- Diegimas # katalog# (yast2-dirinstall)
- Piršt# antspaud# skaitytuvo konfig#ravimas (yast2-fingerprint-reader)
- IrDA konfig#ravimas (yast2-fingerprint-reader)
- Pel#s konfig#ravimas (yast2-mouse)
- Telefonijos paslaugos (yast2-phone-services)
- Energijos valdymas (yast2-power-management)
- Profili# tvarkytuv# (yast2-profile-manager)
- SSHD (yast2-sshd)

- TV konfigravimas (`yast2-tv`)

Pagrindinis modulis atsisakymo priežastis – pajamų trukumas juos prižiūrėti bei susitelkimas dažniau naudojamus modulius.

3.3. UEFI—Unifikuota išplečiama programinės aparatinėsrangos sąsaja

Prieš diegdami openSUSE sistemą, kuriai paleisti reikalinga UEFI (angl. „Unified Extensible Firmware Interface“), patikrinkite, ar jūsų aparatinėsrangos gamintojas nepateikė programinės aparatinėsrangos (angl. „firmware“) atnaujinimų; jei pateikia – juos pirmiausiai diekite. Jei jūsų kompiuteryje jau diegta Windows 8 sistema, greičiausiai jūsų sistemos paleidimui reikia UEFI.

Plačiau: UEFI programinėje aparatinėje rangoje („firmware“) kai kuriais atvejais gali būti klaidų, kurios gali sutrikdyti sistemą, bet tik tada, jei UEFI atmintis rašoma per daug duomenų. Niekas nežino, kiek būtų jau per daug. Norėdama kaip galima sumažinti riziką, openSUSE rašo tik tiek, kiek reikia operacinei sistemai paleisti. Minimumas reiškia tai, kad UEFI programinė ranga sužino apie openSUSE paleidyklės vietą. Standartiniame (ne openSUSE) Linux branduolyje išjungta tiek savybė naudoti UEFI atmintį paleidimo informacijos laikymui, tiek žiniomis informacijos laikymui (store). Vis dėlto, jei yra atnaujinimų, patariama atnaujinti programinę aparatinę rangą („firmware“).

3.4. UEFI, GPT ir MS-DOS skaidiniai

Su EFI/UEFI specifikacija ateina naujas skaidinių tvarkymo stilius: GPT (GUID Partition Table). Šioje naujoje schemoje renginiams ir skaidiniams tipams identifikuoti naudojami bendrieji unikalūs identifikatoriai (128 bitų reikšmės rodamos 32 šešioliktainiais skaitmenimis).

Be to, UEFI specifikacija be kita ko leidžia senesius MBR (MS-DOS) skaidinius. Linux paleidyklės (ELILO ar GRUB2) šiems seniesiems skaidiniams bando automatiškai sukurti GUID ir juos rašyti programinėje aparatinėje rangoje (angl. firmware). Toks GUID gali dažnai keistis, tad gali būti dažnai perrašinėjama programinė ranga. Perrašymų sudaro du žingsniai: senojo rašo pašalinimas ir naujojo rašo sukūrimas, kuris pakeičia senąjį.

Šiuolaikinė programinė aparatinė ranga stengiasi surinkti „šiukšles“ – ištrintus rašus ir išlaisvina seniesiems rašams skirtą vietą. Problemą kyla, kai klaidinga programinė ranga nesurenka šiukšlių ir neišlaisvina tos rašų; dėl to sistema gali nebepasileisti.

Sprendimas paprastas: nesklandumų visiškai išvengsite senąjį MBR skaidinį konvertavę į naująjį GPT.

3.5. Paleidimas, kai galima saugaus paleidimo veikseną

Tai liečia tik kompiuterius su UEFI veikseną, kuriuose jungtas saugus sistemos paleidimas (secure boot).

The new version of the shim loader allows more machines to boot with Secure Boot enabled than with openSUSE 12.3. Nevertheless, in case of trouble, first update the BIOS of your machine to the latest version. If the BIOS update does not help, report the model of your machine in the wiki (<http://en.opensuse.org/openSUSE:UEFI>). Then we can track it for the next release.

3.6. Adobe Reader (acroread) ir kitos PDF skaitytuvės

Adobe nebepateikia (saugumo) atnaujinimų savo „Adobe Reader“ (acroread) programai. Todėl acroread paketas pašalintas iš openSUSE platinamojo paketo, kad naudotojai būtų saugesni.

openSUSE si#lo rinktis #vairias PDF perži#ros programas, pvz.: Okular, Evince, poppler-tools. Šie #ran-
kiai aktyviai priži#rimi ir sulaukia saugumo atnaujinim# tiek iš openSUSE, tiek iš pa#i# program# k#r#j#.

Daugiau informacijos rasite http://en.opensuse.org/Adobe_Reader.

4. Sistemos naujovinis

4.1. Atnaujinant su Zypper (dup), reikia išvalyti /etc/fstab

Atnaujinant su **zypper dup** (YaST ši# komand# #vykdo automatiškai), naudotojas tur#t# pašalinti tokius
/etc/fstab #rašus:

```
tmpfs    /dev/shm
devpts   /dev/pts
sysfs    /sys sysfs
proc     /proc proc
```

Tai ypa# svarbu GNOME naudotojams, nes antraip Gnome terminalas neveiks ir praneš apie klaid#:
„grantpt failed: Operation not permitted“. Šias prijungimo vietas tvarko **systemd**, tad
j# netur#t# b#ti /etc/fstab rinkmenoje.

4.2. Pašalintas SYSLOG_DAEMON kintamasis

SYSLOG_DAEMON kintamasis pašalintas. Anks#iau šis kintamasis naudotas sistemos žurnalo tarnybai
pasirinkti. Nuo openSUSE 12.3 laidos vienu metu bus galima #diegti tik vien# sistemos žurnalo tarnyb#.

Daugiau informacijos rasite [syslog\(8\)](#).

4.3. Besidubliuojan#ios tinklo s#sajos

Dabartin# systemd versija kitokiu b#du priskiria pavadinimus tinklo s#sajoms. Atitinkamai atsirado po-
ky#i# YaST centre.

Some reports indicate a bug in YaST when conversion from one naming scheme to another takes place. If
the same network interface has two different names, you have been hit by this bug. In this case remove the
different network interfaces in /etc/sysconfig/network and use YaST to configure the network
anew.

Daugiau informacijos apie tinklo s#saj# vard# parinkim# rasite [http://www.freedesktop.org/wiki/Softwa-
re/systemd/PredictableNetworkInterfaceNames/](http://www.freedesktop.org/wiki/Software/systemd/PredictableNetworkInterfaceNames/).

5. Technin#s detal#s

5.1. Ruošiama grafika su KMS (Branduolio Veiksenos Parinktis)

Nuo openSUSE 11.3 pereita prie KMS (branduolio veiksenos parinktis) Intel, ATI ir NVIDIA vaido plokš-
t#ms kaip numatyt#ja parinktimi. Jei kils nesklandum# naudojant KMS tvarkykli# palaikym# (intel, ra-
deon, nouveau), uždrausite KMS prid#dami nomodeset prie branduolio #krovos komandin#s eilu-
t#s. Nor#dami, kad parinkt#s pakeitimas b#t# ilgalaikis ir veikt# su numatyt#ja Grub 2 paleidykle, pa-
rinkt# prirašykite ties GRUB_CMDLINE_LINUX_DEFAULT branduolio #k#limo parinktimis /etc/de-
fault/grub tekstin#je rinkmenoje root naudotojo teis#mis ir #vykdykite komand# terminale

```
sudo /usr/sbin/grub2-mkconfig --output=/boot/grub2/grub.cfg
```

Arba, jei naudojate seną Grub, parinkite prirašykite prie branduolio krovos komandinės eilutės rinkmenoje `/boot/grub/menu.lst` (irgi administratoriaus teisėmis). Tokia parinktis užtikrins, kad atitinkamas branduolio modulis (intel, radeon, nouveau) bus paleistas su parametru `modetest=0` ties `initrd`, t. y. KMS bus uždraustas.

Retais atvejais keliant DRM modulį iš `initrd` gali kilti nesklandumų, nesusijusių su KMS, tad galima visiškai uždrausti DRM modulio kėlimą iš `initrd`. Tai galite padaryti nurodydami `NO_KMS_IN_INITRD` `sysconfig` kintamojo reikšmę `yes` per YaST, kuris po to iš naujo sukurs `initrd`. Perkraukite kompiuterį.

Intel be KMS plokštės Xserver gali naudoti `fbdev` tvarkyklę (tik intel tvarkyklę palaiko KMS). Tačiau taip pat yra ir „intellegacy“ tvarkyklė (`xorg-x11-driver-video-intel-legacy` pakete) senoms Intel vaizdo plokštėms, kuri vis dar palaiko UMS (naudotojo veiksenos parinktį). Nordami ją naudoti, `/etc/X11/xorg.conf.d/50-device.conf` rinkmenoje tuščiai tvarkyklės (angl. driver) rašykite `intellegacy`.

ATI plokštėms šiuolaikiniuose kompiuteriuose tik `radeonhd`. NVIDIA be KMS plokštės turėtų būti naudojama `nv` tvarkyklė (tik nouveau tvarkyklę palaiko KMS). Atminkite, jei branduolio kėlimo parinktyse nurodysite `nomodeset`, sistemose su naujesnėmis ATI ir NVIDIA vaizdo plokštėmis bus naudojama `fbdev` tvarkyklė.

5.2. Garbage on the Screen During Installation with the Nouveau Driver

On some systems with NVIDIA cards, the installer may show garbage on the top part of the screen due to problems with the default nouveau driver. If you are affected by this problem, you can disable the nouveau kernel module to run the installer and then enable it again once the system is installed or upgraded.

To disable the kernel module, once you boot from the installation media, select the 'Installation' entry in grub and press 'e' to edit the parameters. Then go to the line starting with 'linux' (or 'linuxefi') and add `brokenmodules=nouveau` at the end. Now press F10 to continue booting with the new parameter. After the system is installed, you can re-enable the nouveau module by editing `/etc/modprobe.d/50-blacklist.conf` and removing the entry that blacklists nouveau.

5.3. Samba 4.1

Samba version 4.1 shipped with openSUSE 13.1 does not include support to operate as an Active Directory style domain controller. This functionality is currently disabled, as it lacks integration with system-wide MIT Kerberos.

5.4. Postfix konfigravimas

Nuo openSUSE 12.3 `SuSEconfig.postfix` pervadinta į `/usr/sbin/config.postfix`. Jei `sysconfig` kintamuosius nurodysite `/etc/sysconfig/postfix` arba `/etc/sysconfig/mail` rinkmenoje, privalote root teisėmis rankiniu būdu vykdyti `/usr/sbin/config.postfix`.

5.5. xinetd: rašymas į sistemos žurnalą

The new default for **xinetd** changes the default target for logging from `/var/log/xinetd.log` to the system log. This means all messages from **xinetd** will appear in a system log as a facility daemon and log level info.

If you want to switch back the the old way, find a proper snippet in `/etc/xinetd.conf`. The template for the logrotate script for `xinetd.log` can be found in `/usr/share/doc/packages/xinetd/logrotate`.

5.6. Apache 2.4

Apache 2.4 features various changes in the configuration files. For more information about upgrading from a previous version, see <http://httpd.apache.org/docs/2.4/upgrading.html>.

5.7. tomcat: rašymas # sistemos žurnal#

The tomcat startup scripts doe no longer write the output to `/var/log/tomcat/catalina.out`. All messages are now redirected to the system log via `tomcat.service` (`tomcat-jsvc.service`) and log level info.

5.8. Darktable: Refreshing Cache Files Needed

If upgrading from a previous release to openSUSE 13.1 old cache files may no longer work. In this case removing `~/.cache/darktable/mipmaps` is necessary.

5.9. Locate: Replacing findutils-locate by mlocate

The **mlocate** tool is the replacement for **findutils-locate**. In the default configuration **mlocate** behave the same as **findutils-locate**. Because of an improved permission handling, it could take up to 24 hours, until the database file will become available to regular users.

In case you encounter a "Permission denied" message shortly after installing **mlocate**, run

```
/etc/cron.daily/mlocate.cron
```

as root once.

5.10. KDE ir Bluetooth

The Bluetooth stack is provided by Bluez 5 (a major, backwards-incompatbile version), a necessary upgrade for GNOME desktop and some other components of the base system. Unfortunately, the KDE workspace only supports Bluez version 4 in its currently-released versions.

Therefore, the openSUSE KDE community team offers an unofficial Bluedevil package providing at least basic functionality such as device pairing or support for bluetooth mice; Some other features are known not to work jet, like file transfer.

For the moment, bugs should not be filed against Bluetooth support in KDE as the Bluez 5 port of Bluedevil is still ongoing.

5.11. AppArmor ir leidim# nustatymai

AppArmor is enabled by default. This means more security, but might prevent services from working, if you run them in unexpected ways. If you encounter strange permission problems, try to switch the AppArmor profile for the affected service to complain mode with:

```
aa-complain /usr/bin/$your_service
```

Complain mode means: allow everything, and log things that the profile would not allow.

Even if it helps report it as a bug! We want to fix AppArmor profiles to cover also corner cases.

5.12. Skype

Naudojant PulseAudio 4.0 kyla b#d# su dabartine Skype versija, kuri skirta Linux sistemai (v4.2). Kol nebus atnaujinta Skype programa, program# paleiskite komandin#je eilut#je:

```
PULSE_LATENCY_MSEC=60 skype
```

Daugiau informacijos apie š# rikt# <http://arunraghavan.net/2013/08/pulseaudio-4-0-and-skype/>.

5.13. AutoYaST

If the autoyast profile contains entries in an <add-on> section there is a bug triggered that prevents information in the profile from being transferred from the first stage into the second stage. Therefore, in this case all second stage configuration steps are skipped, which normally leads to more or less completely unusable installations.

As a temporary workaround, avoid using <add-on> sections in profiles with AutoYaST in openSUSE 13.1.